

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712217309
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8712217309.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Zlaty Simkovej, v spore žalobkyne I.. F.E. Y.B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXXX/XX, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Miroslavou Bobíkovou, advokátkou, Hviezdoslavovo nám. 27, 026 01 Dolný Kubín, IČO: 42 053 790, proti žalovanému Správa mestských komunikácií Poprad, so sídlom Levočská 3312/37, 058 01 Poprad, IČO: 00 696 463, právne zastúpený JUDr. Martinom Bašistom, advokátom, Štefánikova 8, 058 01 Poprad, IČO: 37 880 381, za účasti intervenienta na strane žalovaného Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Račianska 62, Bratislava, IČO: 00 151 700, o náhradu škody s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 17C 433/2012-496 zo dňa 7.9.2018 takto

rozhodol:

- 1) Odmieťa odvolanie žalobkyne proti vyhovujúcemu výroku čo do priznania 20 % zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia.
- 2) Potvrdzuje rozsudok vo vyhovujúcom výroku, v zamietavom výroku v rozsahu zamietnutia nároku na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a súvisiaci výrok o trovách konania.
- 3) Žiadna zo strán a ani intervenient nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 23.235,77 eur s 5,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 22.930,60 eur od 21.11.2013 do zaplataenia, zo sumy 305,17 eur od 30.5.2014 do zaplataenia a sumu 358,54 eur, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Priznal žalobkyni voči žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých súd rozhodne uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom rozhodol o uplatnenom nároku žalobkyne na náhradu škody z dôvodu, že žalobkyňa utrpela dňa XX.XX.XXXX B. XX.XX R.. pri chôdzi pádom na zasnežené zľadovatené, neupratané miesto miestnej komunikácie na T. G.. J. D. C. úraz. Preto si uplatnila bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia, zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % a náhradu účelne vynaložených nákladov v súvislosti s týmto úrazom a liečením.

Prvoinštančný súd o uplatnenom nároku rozhodol rozsudkom č.k. 17C 433/2012-253 zo dňa 2.9.2015 tak, že čiastočne konanie o sumu 51,64 eur zastavil. Žalobu voči žalovanému v 1/ rade, kde žalovaným v 1/ rade v tom čase bolo Mesto Poprad, so sídlom Nábřežie Jána Pavla II. 2802/3, Poprad, zamietol. Prvoinštančný súd nárok žalobkyne na náhradu škody titulom náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a nákladov spojených s liečením v dôsledku úrazu zo dňa 30.11.2010 voči

žalovanému Správa mestských komunikácií Poprad určil za dôvodný. Rozhodol o náhrade trov konania žalovaného v 1/ rade tak, že mu trovy nepriznal.

Proti tomuto rozsudku po podaní odvolania rozhodoval odvolací Krajský súd v Prešove, ktorý rozsudkom č.k. 17Co 372/2015-307 zo dňa 31.1.2017 prvoinštančný rozsudok vo výroku o dôvodnosti žaloby žalobkyne voči žalovanému v 2/ rade potvrdil. Priznal žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v 2/ rade v plnom rozsahu.

V tomto rozsudku bola s končenou platnosťou vyriešená zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla žalobkyni pri páde na zľadovatenej a neupravennej časti verejného priestranstva na T. G. J. D. C.. Podľa tohto rozhodnutia pasívne vecne legitimovaným subjektom je Správa mestských komunikácií Poprad.

3. V ďalšom prvoinštančný súd sa zaoberal už len výškou nároku žalobkyne na náhradu škody, ktorú si uplatnila.

Žalobkyňa v žalobe žiadala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej z titulu bolestného sumu 7.742,80 eura, ktorá bola vypočítaná podľa bodového ohodnotenia I.. F. R. podľa lekárskeho posudku zo dňa 7.5.2012, a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo v tom istom lekárskom posudku vyčíslené na 850 bodov, teda žiadala zaplatiť sumu 18.984,75 eura. Vychádzala z ceny jedného bodu 14,89 eura. Žalobkyňa žiadala priznať aj 50 % zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože tak, ako to uviedla v žalobe, bola pred úrazom pracovitá, spoločenský človek, športovala, chodievala na túry, počas poberania dávok starobného dôchodku vykonávala zárobkovú činnosť, vyučovala v škole, okrem iného aj telocvik. Po úraze mala rozsiahle zdravotné problémy, ktoré mali základ v úraze, boleli ju obe dolné končatiny, krížová chrbtica, vyskytovali sa opuchy, zvýšený krvný tlak, zlý duševný stav spojený s častými depresiami. Jej možnosti boli obmedzené. Nielenže mala zdravotné problémy, ale nemohla ani športovať, viesť riadny spoločenský život, vykonávať zárobkovú činnosť. Na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad jej bola určená miera funkčnej poruchy 60 %, bola uznaná za ťažko zdravotne postihnutú osobu.

V priebehu konania žalobkyňa si uplatnila aj úroky z omeškania. Celková cena bolestného, sťaženia spoločenského uplatnenia a zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia bola vyčíslená na 27.172,13 eur s 5,25 % úrokom z omeškania od 21.11.2013.

Súčasťou uplatneného nároku sú aj účelne vynaložené náklady, ktoré žalobkyňa spočiatku uplatňovala vo výške 496,22 eur.

Čiastočne bolo konanie zastavené o sumu 51,64 eur, preto náklady vynaložené v súvislosti s odstraňovaním škody predstavujú 444,58 eur. V priebehu konania rozšírila tento svoj nárok aj o ďalšie náklady vo výške 373,58 eur.

Prvoinštančný súd vypočul strany sporu, intervenienta v tomto konaní a zistil, že žalobkyňa utrpela úraz dňa 30.11.2010, tento úraz prvoinštančný súd náležitým spôsobom popísal a pri určovaní výšky náhrady škody v súvislosti so zdravotným stavom vychádzal z lekárskeho posudku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia lekára I.. F. R.. Vypočul aj ďalších svedkov v prejednávanej veci a dospel k záveru o dôvodnosti žaloby, keď žalobe v rozsahu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vyhovel. Vychádzal pritom z ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka, § 444 Občianskeho zákonníka. Pri stanovovaní náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal z § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, 2 a 5, § 9 ods. 5, 6, § 10 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Pri rozhodovaní o bolestnom prvoinštančný súd priznal žalobkyni náhradu za bolestné vychádzajúc z lekárskeho posudku I.. F. R. doplneného výsluchmi tohto lekára, kde ustálená výška bola na sumu 520 bodov, čo predstavuje 7.742,80 eur.

Prvoinštančný súd vyhodnotil, že posudok vypracovaný I.. N. F.B.Š., ktorý na daný vzťah vypracovala táto lekárka na žiadosť intervenienta na strane žalovaného, nemohol považovať za relevantný z dôvodu, že I.. R. je špecialistom v odbore traumatológia a poškodenie zdravia žalobkyne mohol v rámci svojej špecializácie odborne posúdiť. I.. N. F.B.Š. je špecialistka neurologička, ktorá nemá takú odbornú špecializáciu, ktorú má I.. R. a ktorý v rámci lekárskeho posudku podal relevantné a správne a logické stanovisko a svedeckú výpoveď. Prvoinštančný súd práve preto, že I.. N. F., ktorá mala iný názor ako I.. R. pri vypracovaní lekárskeho posudku nepovažoval za odborný, pretože išlo o lekára z iného odboru, než je kompetentný v prejednávanej veci v závislosti od poškodenia zdravia.

Vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia prvoinštančný súd vychádzal opäť z lekárskeho posudku I.. F. R., ktorý ustálil bodové ohodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 850 bodov. Z toho istého dôvodu, ako bolo pri bolestnom, prvoinštančný súd neprihliadal na stanovisko I.. N. F..

Vo vzťahu k zvýšeniu sťaženia spoločenského uplatnenia prvoinštančný súd priznal zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia čo do výšky 20 % zo sumy sťaženia spoločenského uplatnenia, teda vo

výške 2.531,20 eur podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., keď u žalobkyne ide o prípad hodný osobitného zreteľa, ktorý predstavuje výrazné zhoršenie spoločenského uplatnenia žalobkyne, ktoré možno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa. Pokiaľ sa intervenient na strane žalovaného bránil tým, že u žalobkyne nejde o invaliditu, prvoinštančný súd skonštatoval, že u žalobkyne ani nemôže ísť o invaliditu vzhľadom na jej vek a priznaný starobný dôchodok. Invalidita nie je jediný dôvod na posúdenie dôvodov hodných osobitného zreteľa na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia a pre jeho priznanie. Súd prihliadol na to, že i keď žalobkyňa v čase úrazu mala 64 rokov, bola v dôchodkovom veku, mala veľký predpoklad ešte pracovať, žila aktívnejší život, ako väčšina jej rovesníkov, športovala, bola aktívna. V dôsledku úrazu sa kvalita života žalobkyne výrazne zhoršila, žalobkyňa je síce v zásade sebestačná, ale s ťažkosťami a je výrazne obmedzená vo všetkých činnostiach, ktoré predtým vykonávala. Pri výške zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia súd prihliadol na vek žalobkyne a na skutočnosť, že zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50 % je dôvodné len u ľudí s poškodením zdravia, ako v prípade kvadruparézy, kvadruplégie, slepoty a podobne.

Preto v prevyšujúcej časti súd tento nárok zamietol.

Prvoinštančný súd priznal žalobkyni aj náhradu za lekársku starostlivosť v rokoch 2010 - 2012 z pôvodne uplatnenej sumy 444,58 eur sumu 305,17 eur, ktorú bližšie v dôvodoch špecifikoval a ktoré náklady v tomto období považoval za dôvodné.

Za uplatnené náklady za lekársku starostlivosť za obdobie od 6.6.2016 do 25.1.2018 z pôvodne uplatnenej sumy 373,58 eur považoval prvoinštančný súd za dôvodnú sumu 358,54 eur, ktorá suma prvoinštančným súdom bola bližšie špecifikovaná.

Pre nedôvodnosť v prevyšujúcej časti nároky na náklady za lekársku starostlivosť zamietol.

Prvoinštančný súd sa zaoberal ďalej aj priznaním nároku na úroky z omeškania vychádzajúc z ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/11995 Z. z. a taktiež vzhľadom na vznesenú námietku premlčania aplikoval ust. § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka. Úroky z omeškania priznal v zákonnej výške od 21.11.2013, a to odo dňa ktorý bol neskôr, ako 26.6.2013, kedy bola žalovanému doručená žaloba. Odo dňa 21.11.2013 súd priznal úrok z omeškania s poukazom na žalobný návrh. Zo sumy 305,17 eur priznal úrok z omeškania až od 30.5.2014 s poukazom na vznesenú námietku premlčania zo strany intervenienta na strane žalovaného a samotného žalovaného, keď úrok z omeškania zo sumy 444,58 eur žalobkyňa uplatnila až podaním z 30.7.2017. Preto úrok z omeškania priznal najskôr od 30.5.2014, teda 3 roky spätne, keďže úrok z omeškania sa premlčuje v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe.

V prevyšujúcej časti súd žalobu ohľadne úroku z omeškania zamietol.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Výška plnenia závisela od odborných lekárskeho posúdení a úvahy súdu, preto je spravodlivé, aby súd žalobkyni priznal plnú náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Žalovaný v odvolaní namietal vyhovujúci výrok a výrok o trovách konania. Uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Namietal, že súd pri rozhodovaní o výške náhrady bolestného a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádzal z lekárskeho posudku vypracovaného I.. F. R.B.W., pričom žalovaný žiadal vykonať vo veci znalecké dokazovanie, a to z dôvodu prezentovaných rozporov medzi posudkami I.. R.É. a I.. F.. Na určenie výšky bodového ohodnotenia je potrebné vo veci vykonať znalecké dokazovanie, aby bola presne stanovená hodnota bodov, keďže sa doposiaľ vykonaným dokazovaním nepodarilo ustáliť hodnotu bodového ohodnotenia. Žalovaný namietal niektoré položky priznané súdom, ako aj 20 % navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, na ktorý žalobkyňa nemá nárok. Žiadal preto rozsudok prvoinštančného súdu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a dokazovanie. Uplatnil si trovy konania.

5. K uvedenému odvolaniu zaujala písomné stanovisko žalobkyňa, ktorá uviedla, že prvoinštančný súd sa v súvislosti s rozpormi v posudkoch dvoch lekárov zaoberal v bode 54 svojho rozsudku a žalobkyňa tieto závery považuje za zákonné a opodstatnené a stotožňuje sa s nimi. Vo vzťahu k ostatným námietkam žalobkyňa uviedla, že žalovaný nešpecifikuje, ktoré konkrétne položky priznané súdom namietá, ani žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali túto námietku. Preto sa k týmto dôvodom nevedela vyjadriť. Žalovaný namietal 20 % priznaný nárok navýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, k čomu žalobkyňa vo vyjadrení uviedla, že na priznanie tohto nároku jej vzniklo právo, avšak nesúhlasí so

záverom, že jej právo je len vo výške 20 %. Preto žiadala, aby odvolací súd odvolanie žalovaného odmietol.

6. K odvolaniu žalovaného a k vyjadreniu žalobkyne zaujal písomné stanovisko intervenient, ktorý uviedol, že k týmto podaniam sa nevyjadruje a poukázal na vyjadrenie, ktoré podali vo vzťahu k odvolaniu žalobkyne.

7. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie aj žalobkyňa. Žalobkyňa namietala prvý vyhovujúci a druhý zamietavý výrok napadnutého rozsudku. Uviedla, že si uplatnila podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 50 % zo sumy 12.656,50 eur, teda vo výške 6.328,25 eura. Namietala priznanie len 20 % zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Poukázala na to, že utrpela ťažký úraz. Pred úrazom žila plnohodnotný život. Bola síce starobnou dôchodkyňou, avšak vzhľadom na dobrý fyzický a duševný stav ešte pracovala a tým si zabezpečovala určitý životný štandard, športovala (turistika, lyžovanie, plávanie, bicyklovanie, tenis), žila veľmi aktívne a spoločensky. Po zdravotnej stránke bola v dobrej fyzickej kondícii. Netrpela žiadnym bolesťami chrbtice, nôh či svalstva, nemala vysoký krvný tlak, neužívala žiadne lieky. Liečila sa iba na bežné choroby, napríklad prechladnutie, problémy s hlasivkami.

Zdravotné problémy, ktoré boli u žalobkyne po úraze diagnostikované, sú v plnej príčinnej súvislosti s úrazom zo dňa 30.11.2010, následným dlhodobým porušením stereotypu chôdze, odľahčovaním ľavej končatiny s možným skrátením končatiny a vytvorením degeneratívnych zmien na chrbtici a zápästí. Podľa lekárskej správy, ktorá bola predložená prvoinštančnému súdu, po úraze okrem zlomeniny prox. femoru boli zistené aj ďalšie zranenia - na ľavom zápästí abrupcia processus styloideus ulny a pomliaždenie Th-L chrbtice. Ide o zranenia, v dôsledku ktorých bola žalobkyňa na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad č. P431/2011-JV zo dňa 6.10.2011 uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %. Dňa 2.10.2012 tento úrad konštatoval, že žalobkyňa sa aj naďalej považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím platí naďalej bez časového obmedzenia.

Život žalobkyne sa po úraze zmenil, okrem zdravotných problémov, ktoré spočívajú vo veľkej fyzickej bolesti, žalobkyňa sužujú aj problémy duševné. Ťažko znáša pasivitu, obmedzenú výlučne na krátkodobé prechádzky, ktorá ju výrazným spôsobom obmedzuje v bežnom každodennom živote, nemožnosťou plnohodnotne sa venovať vnúčatám, vzhľadom na veľký estetický defekt, má vážne problémy pohybovať sa v plavkách. Žalobkyňa bola počas liečenia odkázaná na pomoc iných pri základných životných činnostiach. V súčasnosti síce zvláda bežné záležitosti v podstate samostatne, avšak v činnosti je obmedzovaná v značnej miere pre fyzickú bolesť, únavu a v zimnom období pretrvávajúcim strachom z poľadovice a pošmyknutia. Po úraze už nemala možnosť zapojiť sa do pracovného procesu, čím sa znížil jej finančný príjem a zostala odkázaná iba na starobný dôchodok a prišla aj o možnosť byť v spoločnosti ľudí a venovať sa rôznym aktivitám. Bez pomoci príbuzných by nebola zvládla náklady spojené s liečbou. Na prechádzky môže ísť iba v obmedzenom časovom úseku, stále pociťuje veľké bolesti chrbta, nôh a rúk, keď niekde potrebuje ísť, musí si zavolať taxík alebo sanitku. Bolesť sa znásobujú vo večerných hodinách, má problém so spaním a každé 2-3 mesiace sa musí podrobovať rehabilitácii a lekárske vyšetreniam. Počas takmer 8 rokov od úrazu sa jej zdravotný stav zhoršuje.

Je teda zrejmé, že na strane žalobkyne došlo po úraze k náhlejšej trvalej zmene osobného, pracovného, spoločenského a športového života, spojenej s výkonom bežných každodenných úkonov po zvyšok jej života bez prognózy zlepšenia. Obmedzovanie žalobkyne je značného rozsahu a má preukázateľné nepriaznivé dôsledky na uspokojovanie jej životných a spoločenských potrieb. Vzhľadom na uvedené, keďže ide o nezvratný stav, žiadala priznať primerané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na sumu 35 % až 45 %.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že na svojom odvolaní trvá a odvolanie žalobkyne žiadal zamietnuť.

9. Intervenient na strane žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne poukázal na to, že v prejednávanej veci lekár pri lekárskom posudku nezistil u žalobkyne dôvody pre zvýšenie odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., preto nebol ani dôvod na ďalšie zvýšenie podľa § 5 ods. 5 tohto zákona. Taktiež Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad, ktorý uznal žalobkyňu za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím posúdil takto žalobkyňu z dôvodu, že má poškodený pohybový a podporný systém, teda má poruchy chrbtice vo forme degeneratívnych

zmien na chrbtici. Pre posúdenie miery funkčnosti poruchy tento úrad vzal do úvahy ochorenie chrbtice, ktoré s úrazom zo dňa 30.11.2010 nijako nesúvisí, a preto tento dôkaz nemôže byť dôkazom svedčiacim pre priznanie zvýšenia odškodnenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Intervenient ďalej poukázal na to, že tvrdenia žalobkyne v súvislosti so zmenou života sú nepreukázané a taktiež ani problém pohybovať sa v plavkách, ktorý defekt má na tele v dôsledku úrazu, nie je preukázaný. Preto intervenient žiadal nárok žalobkyne v tejto časti v celom rozsahu zamietnuť. Intervenient poukázal aj na ďalšie veci, ktoré podľa jeho názoru žalobkyne neprináležia, ako časť hotových výdavkov účelne vynaložených v súvislosti s liečením, na úroky z omeškania, a preto žiadal, aby odvolanie žalobkyne súd považoval za nedôvodné.

10. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté výroky rozsudku prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a *contrario* a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne vo všetkých napadnutých výrokoch.

11. Odvolací súd skôr, než sa zaoberal meritórne odvolaniami strán sporu, skúmal podmienky, za ktorých môže vykonať odvolacie konanie v prejednávanej veci voči jednotlivým napadnutým výrokom a zistil, že proti vyhovujúcemu výroku podala odvolanie žalobkyňa. Žalobkyňa namietala výrok, ktorý bol vyhlásený o jej uplatnenom nároku v jej prospech.

Je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým výrokom rozhodnutia prvoinštančného súdu bolo rozhodnuté v neprospech žalobkyne. Ide o subjektívnu prípustnosť odvolania, ktorý jej predpokladom je existencia ujmy spôsobenej napadnutým rozhodnutím. Odvolací súd posudzoval túto ujmu výlučne z hľadiska procesného a zistil, že táto ujma žalobkyne vo vzťahu k napadnutému výroku, ktorým súd žalobe vyhovel nevznikla, preto podľa § 386 písm. b/ CSP odvolací súd odvolanie žalobkyne proti vyhovujúcemu výroku odmietol, pretože v tomto rozsahu bolo podané neoprávnenou osobou.

12. Predmetom konania v prejednávanej veci je nárok žalobkyne na náhradu škody z titulu bolestného vo výške 7.742,80 eur, na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 12.656,50 eur, zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia až do výšky 50 % v sume 6.328,25 eur, náklady účelne vynaložené na liečbu vo výške 444,58 eur a 373,58 eur. Tieto nároky vychádzajú z ust. § 422 a § 444 Občianskeho zákonníka a ich hodnota vyplýva z ust. zákona č. 437/2000 Z.z.

13. Na prejednanie uplatneného nároku prvoinštančný súd vykonal množstvo dôkazov, z ktorých vyvodil správne skutkové závery. Odvolací súd je skutkovými zisteniami prvoinštančného súdu viazaný (§ 383 CSP). Právne závery prvoinštančného súdu sú správne. Odvolací súd sa v podrobnostiach v celom rozsahu stotožňuje s právnymi závermi prvoinštančného súdu, na tieto poukazuje a len pre konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a pre účel vysporiadania sa s odvolacími námietkami strán sporu je potrebné uviesť, že pokiaľ žalovaný namietal, že prvoinštančný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam pre rozpor medzi posudkami I. R. a I. F., pretože sa nepodarilo ustáliť hodnotu bodového ohodnotenia, je potrebné uviesť, že žalobkyňa pri uplatňovaní svojho nároku predložila súdu lekárske posudky na bodové ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia I. R.. K tomuto lekárske posudku bol vypočítaný pred prvoinštančným súdom na pojednávaní lekár I. R., špecialista - traumatológ. V priebehu konania intervenient na strane žalovaného predložil súdu posudok hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalobkyne posudkovou lekárkou I. F., ktorá vypracovala tento lekárske posudok o bolestnom a sťaženi spoločenského uplatnenia v odlišných záveroch, ako I. R.. V priebehu prvoinštančného konania obe sporové strany navrhovali vo veci vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, žiadna zo strán však preddavok na znalecké dokazovanie nezložila a ani sama nepredložila súkromný znalecký posudok na odstránenie rozporov v týchto dvoch lekárske posudkoch. Prvoinštančný súd na overenie správnosti lekárske posudkov I. R. a posudku I. F. predvolal na výsluch I. R.B., ktorý vysvetlil rozdielne závery v týchto dvoch posudkoch a poukázal na to, že sám je špecialistom v odbore traumatológia, pričom I. F. je špecialistkou v inom odbore, ako to nakoniec intervenient sám pred prvoinštančným súdom potvrdil. Ide o odbor neurológie. Ako traumatológ má špecializáciu na posudzovanie úrazov na rozdiel od špecializácie I. F.. Preto prvoinštančný súd vzhľadom na skutočnosť, že lekárske posudok I. R. je odborným lekárske posudkom na úraz, ktorý utrpela žalobkyňa. Lekárske posudok I. F. je lekárske posudkom lekára z iného odboru ako traumatológia, teda nešlo o odborný posudok, ale o neodborný posudok. Preto vyhodnotil lekárske posudok I. R. ako správny. Z tohto posudku následne pri stanovovaní výšky škody vychádzal. Ide o procesný postup súdu, pri ktorom prvoinštančný súd logickým spôsobom vysvetlil, ktorému z dvoch lekárske posudkov prisúdil väčšiu

dôkaznú silu pri hodnotení dôkazov, keď tieto dôkazy hodnotil jednotlivito a vo vzájomných súvislostiach, úvaha súdu o vyhodnotení dôveryhodnosti týchto dôkazov je logická, nie je ľubovoľná, je spravodlivá. Vychádza z hodnovernosti zdroja, ktorý vypracoval uvedený lekárske posudok pri vyhodnotení všetkých súvislostí a okolností, ktoré jednotliví lekári pri vypracovaní lekárskeho posudku posudzovali. Pri hodnotení týchto dôkazov nedošlo ani k porušeniu pravidiel formálnej logiky a tieto dôkazy vzájomne neboli vyhodnotené nesprávne. Pri vyhodnotení týchto dôkazov s ostatnými listinami a svedeckými výpoveďami potom správne prvoinštančný súd dospel k záverom tak, ako to uviedol v svojom rozsudku, kde priznal žalobkyni náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v intenciách záverov lekárskeho posudku lekára I. R..

14. Prvoinštančný súd veľmi podrobne vo svojom rozsudku jednotlivé položky, ktoré tvoria predmet priznaného plnenia, špecifikoval. Išlo o položky bolestného, sťaženie spoločenského uplatnenia, ako aj účelne vynaložené náklady v súvislosti s liečením. Žalovaný namietal, že boli žalobkyni priznané niektoré položky. V svojom odvolaní žalovaný však nešpecifikoval, ktoré položky má na mysli a v akom rozsahu, preto odvolací súd posúdil túto odvoláciu námietku za nedôvodnú.

15. Žalovaný ďalej namietal, že prvoinštančný súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tento odvolací dôvod je naplnený vtedy, ak

1. na zistený skutkový stav, ktorý odvolací súd považuje za správny, prvoinštančný súd neaplikuje príslušnú právnu normu (úplne opomenie aplikovať príslušnú právnu normu), alebo
2. aplikoval nesprávnu normu (namiesto príslušnej právnej normy aplikoval normu inú) a
3. obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo
4. správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

Odvolací súd skúmal rozhodnutie prvoinštančného súdu a vzhľadom na to, že žalovaný bližšie túto odvoláciu námietku nešpecifikoval, odvolací súd sám svojou prieskumnou činnosťou nezistil žiadne také vady týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia, ktoré je povinný skúmať ex offio. Na iné vady vzhľadom na viazanosť rozsahom odvolania odvolací súd prihliadnuť nemohol.

16. Odvolací súd sa zaoberal aj námietkou žalovaného, kde žalovaný namietal, že žalobkyňa nemá na 20 % navýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia nárok. Z tejto odvolacej námietky odvolací súd nezistil dôvody tejto odvolacej námietky. Nezistil, že by žalobkyni nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia súdom neprináležal, keď priamo zákon č. 437/2004 Z.z. v ust. § 5 ods. 5 zákona s tým počíta. Je výlučne v kompetencii súdu, ako sa s týmto nárokom vysporiada. Preto aj táto odvolacia námietka bez ďalšieho bližšieho odôvodnenia a bez špecifikácie odvolacích dôvodov, pre ktoré by nemala byť priznaná žalobkyni táto škoda je nedôvodná.

17. Žalobkyňa vo svojom odvolaní namietala zamietavý výrok prvoinštančného rozsudku v rozsahu, v ktorom prvoinštančný súd nepriznal žalobkyni zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia nad 20 % priznaný v prvom výroku. V odôvodnení svojho odvolania žiadala priznať tento nárok v rozsahu 35 až 40 %, teda žiadala tento nárok zvýšiť o 15 až 20 % oproti už priznanému nároku 20 %. Žalobkyňa tvrdila, že jej životná situácia odôvodňuje priznanie takejto výšky sťaženia spoločenského uplatnenia, keď zákon umožňuje priznanie až do výšky 50 % priznaného sťaženia spoločenského uplatnenia.

Podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

Náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia môže zvýšiť len súd na návrh poškodeného, je to originálna kompetencia súdu a nezávisí od zvýšenia bolesti v prípade sťaženia spoločenského uplatnenia, ktoré priznáva podľa § 5 a § 10 zák. č. 437/2004 Z.z. lekár vo svojom lekárskom posudku podľa § 4 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. Nezávisí od posúdenia zvýšenia týchto nárokov lekárom, súd o zvýšení môže rozhodnúť samostatne na návrh poškodeného.

V prejednávanej veci prvoinštančný súd správne zistil všetky okolnosti odôvodňujúce zvýšenie náhrady sťaženia spoločenského uplatnenia. Zákon umožňuje, aby toto zvýšenie bolo vykonané až do výšky 50 %. Výšku určí súd v závislosti od vykonaného dokazovania a od vlastnej úvahy súdu s prihliadnutím na následky, ktoré zanechala škodová udalosť na spoločenskom uplatnení žalobkyne.

Prvoinštančný súd vyhodnocoval zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobkyne individuálne, vykonal rozsiahle dokazovanie a prihliadol na všetky zmeny v živote žalobkyne, ktoré nastali po jej úraze. Samotná invalidita nie je výlučným dôvodom na priznanie zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, ale len jedným z predpokladov pre jeho priznanie, a to opäť v rozpätí až do výšky 50 %. Pri posudzovaní

otázky, či ide o prípad hodný osobitného zreteľa, prvoinštančný súd dbal na to, aby jeho rozhodnutie pri priznaní 20 % nároku bolo vo vzťahu k iným mieram poškodenia zdravia v určitej proporcionalite, ktorá predstavuje určitú existenciu vzťahu medzi primeranosťou a priznanou výškou náhrady a spôsobenou ujmu.

Prvoinštančný súd na základe úvahy, ktorá sa pohybuje v rámci ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. vyhodnotil dôvody prípustné pre zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 20 % a prihliadol na individuálne okolnosti vzniknuté v prejednávanej veci, keď dopad úrazu na ďalší život žalobkyne a na poškodenie jej zdravia bol obmedzujúci pri uspokojovaní jej životných potrieb, najmä pri realizovaní sa v práci, pri športových aktivitách, pri bežných aktivitách a v súvislosti s ďalšími obmedzeniami pri udržiavaní zdravotného stavu, ktorý sa už nedá zlepšiť. Prvoinštančný súd poukázal aj na náročnejšie postihnutia zdravia, kedy by do úvahy prichádzalo zvýšenie až do výšky 50 %, pričom zvýšenie čo do sumy 20 % zo zákonného rozpätia zodpovedá závažnému poškodeniu zdravia v intenzite obmedzenia žalobkyne.

Odvolací súd sa s poukazom na odvolacie námietky nespochybňuje dôvody dopadu poškodenia zdravia na ďalší život žalobkyne, ani to, že v dôsledku poškodenia zdravia úrazom sa ako následok vyvinuli aj ďalšie zdravotné problémy, ktoré priamo nesúvisia s poškodením zdravia pri úraze, ale ich vznik a existencia bola vyvolaná práve poškodením životných funkcií a hybnosti iných orgánov u žalobkyne, avšak vzhľadom na to, že žalobkyňa tak, ako to uviedol prvoinštančný súd, je v zásade sebestačná a môže vykonávať pre seba a pre svoju potrebu minimálne základné samoobslužné činnosti a dokonca môže sa aj pohybovať, aj keď za asistencie dopravnej služby alebo s určitou výraznejšou opatrnosťou oproti minulosti, dokonca aj mimo svojho bytu, zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na požadovanú výšku v odvolaní (až 40 %) žalobkyňou by nebolo primerané a nezodpovedalo by zásade primeranosti vo vzťahu k takému poškodeniu zdravia, ktoré by ju v týchto činnostiach absolútne obmedzovalo a bola by vyslovene odkázaná len na pomoc ďalších ľudí.

Preto prvoinštančný súd správne posúdil, pokiaľ priznal žalobkyni zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 20 %, ktoré navýšenie zachováva zásadu primeranosti a v úvahe prvoinštančného súdu je podložené výsledkami vykonaného dokazovania, kde žiadna zo sporových strán nepreukázala dôvodnosť priznania inej výšky, resp. nepriznanie nároku. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu aj v tomto výroku o zamietnutí žaloby čo do ďalšieho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia považoval za správny. Preto ho potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

18. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 396 CSP. V odvolacom konaní mali obe sporové strany úspech v rovnakej miere, preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na ich náhradu právo. Intervenientovi v odvolacom konaní trovy konania nevznikli. Preto mu ich súd nepriznal podľa § 255 ods. 2 a § 396 CSP v spojení s ust. čl. 17 Základných princípov CSP.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.